

Riktlinjer i riskanalys och riskhantering för fackliga utvecklingsprojekt

Ansvarig för dokumentet

Riktlinjerna har behandlats och antagits av ledningsgruppen på *Union to Union* den 20 december 2016 och kan vid behov uppdateras. För genomförande av riktlinjerna ansvarar kanslichefen med delegering till övriga chefer och anställda.

Syfte och målgrupp

Dessa riktlinjer har utvecklats till stöd för *Union to Unions* partners i deras framtagande av projektansökningar och dess uppföljning.

Bakgrund

Alla projekt påverkas av sin omvärld, där plötsliga händelser, så kallade potentiella risker, uppstår som kan utgöra hot mot genomförandet och måluppfyllelse av ett projekt. För att förebygga eventuella risker och vara mer medveten om potentiella risker är det viktigt att göra en riskbedömning som innefattar dels en riskanalys (vilka är hoten) och dels en riskhantering (hur hantera konsekvenserna när risker inträffar).

Riskbedömning innebär att identifiera risker, prioritera dem utifrån dess påverkan på projektet samt att besluta om vilka åtgärder som bör vidtas för att minska de negativa konsekvenserna.

En riskbedömning ska alltid göras vid utarbetandet av projektet. Den utförs av projektledare, koordinatörer, internationella ombudsmän/sekreterare i samarbete med direkt involverad personal. Olika metoder, som brainstorming eller SWOT-analys, kan underlätta arbetet. Ibland kan det vara värdefullt att ta hjälp av en extern person. De personer som är involverade i riskbedömningen ska vara väl insatta i projektets strategi, mål och förväntade resultat.

Riskanalys

1. Identifiering av interna och externa risker

Interna risker är risker som uppstår inom organisationen och är i många fall lättare att hantera än externa risker. De interna riskerna kan dock ha stor påverkan på projekten och vara av känsligare art då de ofta berör organisationens sätt att arbeta, ledarskapet och de interna kontrollsystemen som organisationen själva satt upp.

En djupgående identifikation av interna risker kan förutse svagheter inom organisationen som exempelvis knappa resurser och hög personalomsättning. Med relevant riskhantering redan vid planeringsstadiet minimeras riskerna och de negativa konsekvenserna för projektet.

Externa risker är svårare att förutse och hantera. Men med god kännedom om projektets kontext och den miljö det verkar i kan potentiella risker förutses och strategier utarbetas för dess hantering.

Fattigdom eller politisk instabilitet behöver inte utgöra en risk i sig för projektets genomförande. Det är mycket viktigt att i ansökans kontextanalys beskriva de kontextuella aspekterna där projektet genomförs och väga in dess påverkan vid projektplaneringen.

2. Värdera riskerna

Vid värdering av potentiella risker ska även en bedömning göras av dess inverkan på projektet. *Union to Union* föreslår att värderingen görs enligt modellen nedan. Modellen hjälper till att prioritera de åtgärder som är nödvändiga att ta med i projektplaneringen. Ta också i beaktande hur stor sannolikhet det är att risken faktiskt uppstår!

Riskhantering

Det är viktigt att projektorganisationen avsätter tid för att hitta lämpliga åtgärder för de risker som klassas som allvarliga och viktiga. Åtgärderna ska också vara kostnadseffektiva i relation till de risker som ska hanteras. Kom ihåg att ha riskhanteringen och uppdaterad information på dagordningen vid uppföljningsmöten under hela projektets gång.

<p>1. Obetydlig <i>Liten påverkan på projektets resultat och måluppfyllelse</i></p>	<p>Tillräckliga resurser att hantera de konsekvenser som risken kan innebära finns. Inga vidare åtgärder krävs för att minimera risken ytterligare.</p>
<p>2. Begränsad <i>Begränsad påverkan på projektets måluppfyllelse.</i></p>	<p>Projektet behöver göra vissa justeringar för att kunna undvika, reducera eller transferera konsekvenserna som risken kan medföra. Exempelvis kan byte av mötesplats eller en inställd enskild aktivitet i dessa fall minimera att risken inträffar. Få människor blir berörda om en begränsad risk uppstår.</p>
<p>3. Viktig <i>Viktig påverkan på projektets resultat och måluppfyllelse.</i></p>	<p>Ett behov av större förändringar behövs för att hantera uppkomsten av dessa risker. Till exempel kan strategier och aktivitetsplanen behöva ändras för att inte utsätta projektet för dessa risker. Många parter blir berörda ifall de uppstår.</p>
<p>4. Allvarlig <i>Allvarlig påverkan på hela projektets resultat och måluppfyllelse.</i></p>	<p>Om sannolikheten bedöms hög för att en allvarlig risk ska uppstå kan det vara värt att tänka om och omarbete hela projektet. Alternativt att utveckla en tydlig strategi kring risken och dess hantering. Exempel på detta kan vara säkerhetsträning, utbildning av personal, policys i antikorrupktion och uppförandekoder för att minska de interna riskerna samt att noggrant följa utvecklingen i det som kan utgöra externa risker.</p>